

LSS –

Lag om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade

Genom LSS kan personer med omfattande funktionshinder få möjlighet till stöd och service som de kan behöva, utöver vad de kan få genom andra lagar. Personer som omfattas av LSS kan söka bland tio olika insatser.

Lagen gäller för LSS personkrets:

- Personer med utvecklingsstörning och personer med autism eller autismliknande tillstånd.
- Personer med betydande och bestående funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder, orsakad av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
- Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

De tio insatserna (9 § 1–10 LSS)

1. Rådgivning och annat personligt stöd (insatsen söks hos landstinget)

Råd och stöd är en kvalificerad rådgivning som man kan få för att öka sina kunskaper om sitt funktionshinder eller för att fatta viktiga beslut. Stödet kan komma från olika yrkesgrupper, t ex kurator, psykolog, talpedagog, arbetsterapeut, dietist. Rådgivningen ska vara ett komplement till habilitering, rehabilitering och socialtjänst.

Insatserna 2-10 söks hos hemkommunen.

2. Biträde av personlig assistent

Personlig assistans innebär att den funktionshindrade av en eller flera assistenter kan få hjälp med grundläggande behov som personlig hygien, att klä av och på sig, att äta och att meddela sig (kommunicera) med andra. Assistans kan fås av kommunen eller också kan man få ekonomiskt stöd och själv vara arbetsgivare eller köpa assistans från ett kooperativ eller företag. Insatsen personlig assistans kan sökas hos kommunen eller försäkringskassan. Om behovet av assistans uppgår till mer än 20 timmar i veckan är det försäkringskassan som har ansvaret.

3. Ledsagarservice

Ledsagare är en personlig service för att lättare komma ut, besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter, gå på promenader m m. Ledsagare är huvudsakligen tänkt för att göra det möjligt att utföra aktiviteter i närmiljön.

4. Kontaktperson

En kontaktperson är ett kamratstöd, en medmänniska som kan hjälpa till med sociala kontakter och samtidigt vara en vän. Kontaktpersonens uppgift är att bryta den funktionshindrades isolering och ge råd i enklare vardagliga situationer.

5. Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice innebär vanligen att avlösaren tillfälligt övertar omvårdnaden från anhöriga eller närstående i den funktionshindrades eget hem. Avlösaren kan göra det möjligt för föräldrar att ägna sig åt den funktionshindrades syskon eller för att de ska kunna resa bort eller delta i någon aktivitet.

6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Denna insats kan erbjuda den funktionshindrade rekreation och miljöombyte, samt ge anhöriga och närstående avlösning i omvårdnadsarbetet. Korttidsvistelse kan t ex ges i korttidshem, genom stödfamilj, eller i form av lägervistelse.

7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Många ungdomar med omfattande funktionshinder och med förvärvsarbetande föräldrar, kan behöva korttidstillsyn i anslutning till skoldagen eller under skollov och ferier. Korttidstillsynen skall under sådan tid tillförsäkra den funktionshindrade en trygg situation och en meningsfull sysselsättning.

8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom

Barn och ungdomar som p g a stort omvårdnadsbehov eller särskild skolgång, helt eller delvis behöver bo utanför föräldrahemmet, kan söka denna insats. Insatsen är tillämplig så länge barnet eller ungdomen går i skolan. I bostad med särskild service ingår omvårdnad och det finns personal dygnet runt.

9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad

Bostad med särskild service för vuxna kan utformas på tre sätt:

- särskild anpassad bostad utan fast bemanning.
- servicebostad med visst fast basstöd dygnet runt.
- gruppboende med fast bemanning dygnet runt.

I bostad med särskild service för vuxna ingår omvårdnad samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter.

10. Daglig verksamhet (gäller endast personkrets 1 och 2)

Daglig verksamhet kan utformas på många olika sätt och gäller personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Meningsfull sysselsättning kan ske genom samhällsplatser individuellt eller i form av företagsgrupp, eller genom dagcenter för personer som har stora omvårdnadsbehov. För personer där det är möjligt, är målet att komma in på den gängse